

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

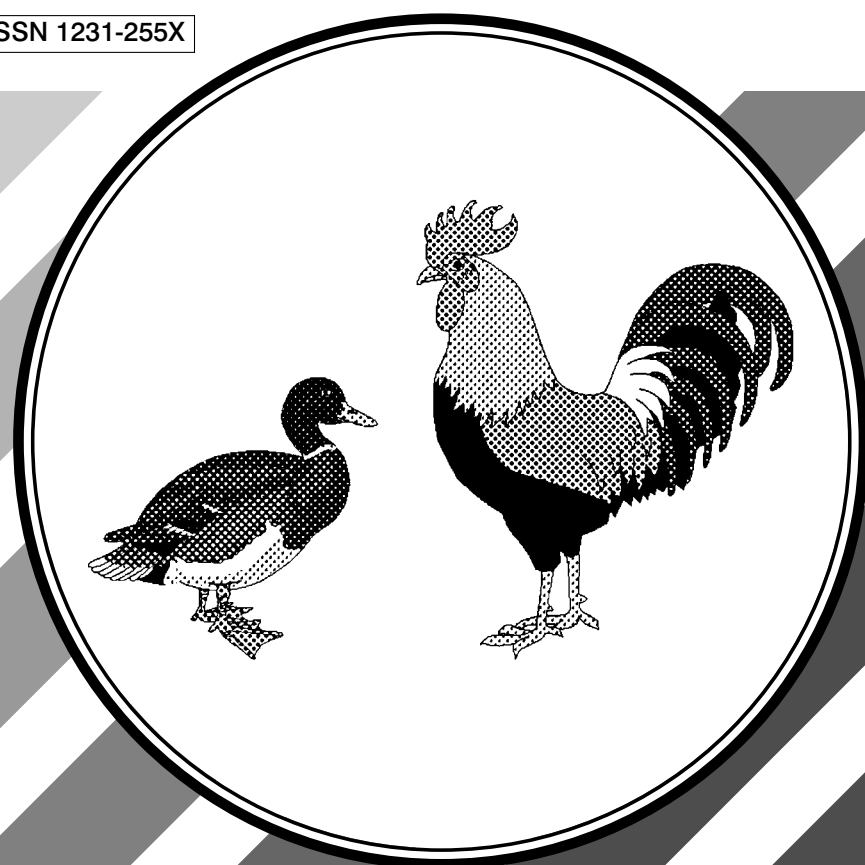
MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

NR
27

RYNEK DROBIU I JAJ

stan i perspektywy

ISSN 1231-255X

**ANALIZY
RYNKOWE**

MAJ 2005

Analizy są finansowane przez
AGENCJĘ RYNKU ROLNEGO
oraz
INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne
- II. Mięso drobiowe
  1. Stan i perspektywy na rynku unijnym – *G. Dybowski, D. Rycombel*
  2. Stan i perspektywy na rynku polskim
    - 2.1. Podaż – *G. Dybowski*
    - 2.2. Przetwórstwo – *M. Kobuszyńska*
    - 2.3. Handel zagraniczny – *D. Rycombel*
    - 2.4. Popyt – *K. Świetlik*
- III. Jaja spożywcze
  1. Stan i perspektywy na rynku unijnym – *G. Dybowski, D. Rycombel*
  2. Stan i perspektywy na rynku polskim
    - 2.1. Podaż – *G. Dybowski*
    - 2.2. Przetwórstwo – *M. Kobuszyńska*
    - 2.3. Handel zagraniczny – *D. Rycombel*
    - 2.4. Popyt – *K. Świetlik*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ – PIB
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski, tel: (0·prefiks·22) 827-36-64

AUTORZY:

dr Grzegorz Dybowski

- Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ – PIB •
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-743

mgr Mira Kobuszyńska

- Zakład Ekonomiki Przemysłu Spożywczego IERiGŻ – PIB •
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-516

mgr inż. Danuta Rycombel

- Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ – PIB •
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-616

dr Krystyna Świetlik

- Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ – PIB •
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-707

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 19.04.2005 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Bożena Nowicka, Roman Urban (wiceprzewodniczący),
Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w październiku 2005 r.

REASUMPCJA

W 2004 roku produkcja mięsa drobiowego wyniosła ok. 915 tys. ton i była o 6% większa niż przed rokiem. W pierwszych miesiącach po akcesji koniunktura na rynku drobiarskim w Polsce była korzystna. Od sierpnia umacniający się złoty i zamknięcie rynku rosyjskiego ograniczyły możliwości dalszego wzrostu eksportu. Poprawiły się natomiast warunki dla importu. Prawie czterokrotnie wyższy import i wzrost produkcji krajowej spowodowały zwiększenie podaży mięsa drobiowego na rynku wewnętrznym o niemal 100 tys. ton, tj. o 13%. Doprowadziło to w drugiej połowie roku do spadku cen zbytu w zakładach przetwórczych, a następnie także cen żywca drobiowego. Na rynku kurczą ceny skupu obniżyły się o 9–10%, a na rynku indyków o 18%. W skali całego roku 2004 ceny drobiu były jednak wyższe niż w roku poprzednim. Równocześnie znacząco, bo o 22–23% potaniały pasze przemysłowe, stanowiące główny element kosztów produkcji drobiarskiej. Zmniejszyły się też ceny detaliczne.

Oplacalność produkcji w 2004 roku, jakkolwiek poważnie zredukowana w ostatnich miesiącach w relacji do poprzedniego okresu tuż po akcesji, utrzymała się jednak na poziomie zapewniającym dalszy umiarkowany wzrost produkcji żywca i mięsa drobiowego. Zdecydowała o tym postępująca redukcja kosztów paszowych oraz wyższe niż w 2003 roku ceny drobiu.

Mimo znacznie szybszego wzrostu importu niż eksportu mięsa drobiu saldo obrotów w 2004 roku pozostało dodatnie, choć niższe niż w 2003 roku o ok. 14 mln euro. Udział krajów UE-24 w polskim wywozie zwiększył się z 65% w 2003 roku do 73% w 2004 roku, a średni poziom cen eksportowych po akcesji do UE wzrósł o 36%.

Można przewidywać, że w 2005 roku produkcja mięsa drobiu wzrośnie do 980 tys. ton, tj. o 7% w porównaniu z 2004 rokiem. Niższe ceny na rynku wewnętrznym przyczynią się prawdopodobnie do powstrzymania dalszego wzrostu importu, choć jego poziom nadal będzie wysoki – ok. 90 tys. ton. Sprzyjać będą natomiast rozwo-

jowi eksportu, który może wynieść ok. 140 tys. ton i o 8–9% przekroczyć poziom z 2004 roku. Mimo wzrostu eksportu i stabilizacji importu, trudności wynikające z nadmiernej podaży, a objawiające się niskim poziomem cen, odczuwane będą głównie w pierwszej połowie roku.

W 2004 roku przemysłowa produkcja mięsa drobiowego była wg szacunków IERiGŻ-PIB o 7% większa niż przed rokiem i wyniosła 1035 tys. ton¹. Ponownie zwiększyła się produkcja przetworów drobiowych, w tym wędlin o prawie 20%, a konserw o 7,5%. W 2004 roku wyprodukowano ok. 160 tys. ton przetworów z drobiu.

Od września 2004 roku 15 nowych zakładów uzyskało uprawnienia do sprzedaży na całym obszarze UE. Ogółem uprawnienia takie ma 175 zakładów. Nadal działają 133 firmy o małej zdolności produkcyjnej, nie spełniające wymogów unijnych i nie posiadające okresów przejściowych. Uzyskały one zgodę na sprzedaż swych wyrobów na rynku krajowym.

W 2004 roku prawie 80% przychodów ze sprzedaży pochodziło z firm osiągających zyski netto. Przeciętna rentowność sprzedaży nieco się obniżyła, pozostała jednak dodatnia. Wskaźnik bieżącej płynności finansowej przekraczał poziom 1.

Po przystąpieniu do UE ceny detaliczne mięsa drobiowego w Polsce szybko wzrosły. Jednak ceny mięsa czerwonego rosły jeszcze szybciej. W efekcie drób potaniał względem innych gatunków mięs, co sprzyjało wzrostowi jego konsumpcji. W 2004 roku spożycie bilansowe było większe o ponad 6%, a udział drobiu w całkowitej konsumpcji mięsa zwiększył się do 30%, wobec 27% w 2003 roku. Według danych z budżetów domowych konsumpcja drobiu nie zmieniła się w relacji do 2003 roku, co oznacza, że większe było spożycie mięsa drobiowego poza gospodarstwami domowymi.

W pierwszych miesiącach 2005 roku ceny detaliczne obniżyły się. Przewiduje się ich spadek w całym pierw-

szym półroczu 2005 roku. Jednak nadal będą one o 4–5% wyższe niż w pierwszej połowie 2004 roku. Powinno to jednak zapewnić dalszy wzrost spożycia mięsa drobiowego. Można przewidywać zwiększenie spożycia wędlin drobiowych.

Według wstępnych szacunków produkcja jaj wyniosła w 2004 roku ok. 520 tys. ton i była jedynie nieznacznie wyższa niż w roku ubiegłym. Eksport ukształtował się na zbliżonym do ubiegłorocznego poziomie ok. 29 tys. ton. Mimo dużego wzrostu importu do ok. 5 tys. ton, jego udział w krajowym zużyciu jaj nie przekroczył 1%. Cechą charakterystyczną polskiego rynku jaj w 2004 roku była nadwyżka podaży. Od początku roku miał miejsce wyraźny spadek cen jaj na krajowym rynku, jednak podobna tendencja wystąpiła w innych krajach dawnej Piętnastki. Polskie jaja stały się mniej konkurencyjne cenowo niż w 2003 roku, co, wraz z niekorzystnym kursem walutowym, ograniczyło eksport. Oplacalność produkcji jaj obniżyła się, choć skutki spadku cen łagodzone były przez systematyczne tanienie pasz przemysłowych.

W 2005 roku można spodziewać się jedynie nieznacznego wzrostu produkcji jaj do ok. 525 tys. ton. Import utrzyma się prawdopodobnie na poziomie ok. 5 tys. ton, a więc będzie zbliżony do ubiegłorocznego. Natomiast eksport obniży się o 20–25% do 22–23 tys. ton ze względu na nadwyżkową sytuację na rynku unijnym.

Według oceny ekspertów w 2004 roku nastąpił dalszy wzrost produkcji przetworów z jaj, szczególnie produktów płynnych, które są poszukiwane przez przemysł spożywczy. Wzrost produkcji dotyczy też mrożonej masy jajecznej. Można szacować, że w Polsce przerobowi poddawane

¹ W dalszym ciągu utrzymuje się duża różnica między wielkością produkcji mięsa drobiowego wykazywaną przez Departament Rolnictwa GUS i Departament Przemysłu GUS. Obecnie dochodzi ona do 120 tys. ton. Sytuacja taka wymaga wyjaśnienia przez GUS, gdyż może wskazywać na niedoszacowanie produkcji drobiarskiej.

jest ponad 10% całkowitej produkcji jaj konsumpcyjnych.

Saldo obrotów handlu zagranicznego jajami pozostało w 2004 roku dodatnie ale obniżyło się o 32% w relacji do 2003 roku. Przyczyną były zarówno niższe ceny uzyskiwane za eksport, jak i wyższe płacone za import w wyniku zmiany geografii zakupów. W latach poprzednich

głównym dostawcą były Czechy. W 2004 roku ponad 70% przywozu jaj do Polski pochodziło z UE-15, a tylko 6% z UE-9.

W 2004 roku ceny jaj w Polsce systematycznie się obniżały, ale z wysokiego poziomu 2003 roku. Były więc nadal relatywnie wysokie. W pierwszej połowie 2004 roku jaja były średnio o 25% droższe niż przed rokiem,

w drugiej, o 3% tańsze. Konsumpcja jaj obniżyła się o 1–2%.

W pierwszej połowie 2005 roku przewiduje się niższy poziom cen jaj na krajowym rynku, a w drugiej, wyższy w relacji do tego samego okresu przed rokiem. Jednak z uwagi na relatywne potaniecie jaj względem mięsa i nabiału możliwy jest niewielki wzrost ich konsumpcji w 2005 roku.

SUMMARY

The production of poultry meat in 2004 was 6% up from at about 915 thousand tons. The situation on the poultry market during the first months after Polish accession to the EU was favourable. Strengthening domestic currency and ban on exports to Russia reduced the prospect for further growth of exports. On the other hand the conditions of imports improved. An increase in imports by 4 times along with rising domestic production led to the increase of domestic poultry supplies by almost 100 thousand tons or by 13%. Reflecting that factory prices and then procurement prices of poultry in the second half of 2004 were subject to a decline. Chicken and turkey procurement prices sloped down by some 9–10 and 18% respectively. However annual average in 2004 was above relevant prices recorded in 2003. At the same time there was a considerable decline (by some 22–23%) in the prices of feed, considered key cost factor in poultry production. Finally it was mirrored in a decline of retail prices.

The profitability of production, although significantly eroded over the last months, comparing to favourable period right after the accession, reminded at the level assuring further moderate increase of poultry production. This resulted from a reduction in the feed costs and poultry price level higher than in 2003.

Despite faster rising imports than exports the balance of foreign trade in poultry and poultry products in 2004 reminded positive but EUR 14 million down from 2003. The share of EU-25 in Polish exports increased from 65% in 2003 to 73% in 2004. Export prices were in average 36% above the level observed in 2003.

Poultry meat production in 2005 is forecast 7% up from 2004 at 980 thousand tons. Declining prices on the domestic market will hamper imports but at a relatively high level – approx. 90 thousand tons. At the same time low prices would support exports that are likely to increase by some 8–9% to ca 140 thousand tons. In spite of rising exports excessive supplies pushing poultry domestic

prices down will impact the market mainly in the first half of 2005.

According to estimations of the Institute of Agricultural and Food Economy (IAFE), industrial production of poultry meat in 2004 totalled 7% up from 2003 at 1035 thousand tons¹. The production of poultry products, increased to about 160 thousand tons (the production of cured poultry meats increased by 20% and the production of canned meats by 7,5%).

Since September 2004 new companies (15) have been granted with a licence to sell productises on the EU market. For the time being there are 175 such companies. There are also 133 small companies not matching the EU standards, which do not have derogations. They are allowed to sale only on the Polish market.

In 2004 about 80% of sales were generated by the companies generating profits at net level. Average profitability on sales slightly declined but reminded positive. The ratio of current liquidity exceeded 1.

After the accession retail poultry prices rapidly increased. However red meat prices were growing at a higher rate. Therefore relative prices of poultry declined versus other types of meat, which supported the consumption growth. According to the balance sheet poultry meat consumption in 2004 increased by 6% and accounted for 30% (27% in 2003) of total meat consumption. According to household budget survey in 2004 poultry consumption reminded unchanged from the previous year, which implies growing consumption outside the households.

Over the first months of 2005 retail poultry prices declined and are to keep declining in the first half of the year. However as it would be some 4–5% above their level observed in corresponding period of 2004. Taking this into account poultry meat consumption is expected to increase further. An increase is also expected in the case of cured poultry meats.

According to preliminary estimates shell egg production in 2004 total-

led slightly up from 2004 at about 520 thousand tons. Shell egg exports were also almost unchanged from 2004 (29 thousand tons). Despite a bulk rise (to 5 thousand tons), egg imports accounted only for 1% of total domestic use. Domestic market in 2004 was featured with excessive supply of shell eggs. Since the beginning of 2004 shell domestic considerably declined, similarly to the prices in the EU-15, which eroded the competitiveness of Polish shell eggs. This combined with unfavourable exchange rate reduced exports. The profitability of egg production declined. However the outcome of declining prices was partly offset by declining prices of feed mixes.

A slight increase in shell egg production to approx. 525 thousand tons is expected in 2005. Imports are to remain unchanged at 5 thousand tons. Reflecting surpluses on the EU market shell egg exports are forecast to decline by 20–25% to 22–23 thousand tons.

According to the experts' assessment the production of egg products in 2004 increased. The increase concerned in particular liquid egg products, which are strongly demanded by food industry. The production of frozen egg mass also increased. About 10% shell egg production is subject to processing.

The balance of foreign trade in egg in 2004 declined by 32% but reminded positive. The decline resulted from lower export prices and higher import prices due to changes in source markets. Previously Czech Republic was the main supplies of imported shell eggs. In 2004 70% of shell egg import originated in the EU-15 and 6% in UE-10.

Retail prices of shell eggs in 2004 were declining on a regular basis but from a high level recorded in 2003. So they were still relatively high. In the

---

¹ There is a gap as regards poultry meat production between the estimates made at the Dept of Agriculture of the CSO and the Dept of Industry of the CSO; such situation has to be clarified because it may indicate underestimation of poultry production.

first half of 2004 shell egg prices were 25% above the level observed a year ago, while in the second half of 2004 were 3% down. Egg consumption declined by 1-2%.

The prices of shell eggs in the first half of 2005 are expected below the level observed in the first half of 2004. In the second half of 2005 they would exceed the prices from correspon-

ding period of 2004. However due to a decline in relative prices versus meat and dairy products a slight increase in egg consumption is forecast for 2005.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukaza się:

1. Rynek ziemniaka /27/ • maj 2005,
2. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi /21/ • maj 2005,
3. Rynek mięsa /28/ • maj 2005,
4. Rynek cukru /27/ • czerwiec 2005,
5. Rynek zbóż /28/ • czerwiec 2005,
6. Rynek rzepaku /27/ • czerwiec 2005,
7. Rynek owoców i warzyw /26/ • czerwiec 2005,
8. Rynek ziemi rolniczej /9/ • wrzesień 2005,
9. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa /28/ • wrzesień 2005,
10. Rynek pasz /18/ • październik 2005,
11. Rynek mleka /29/ • październik 2005,
12. Rynek drobiu i jaj /28/ • październik 2005,
13. Popyt na żywność /6/ • grudzień 2005,
14. Rynek ryb /4/ • grudzień 2005.

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2005 roku wynosi 40 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw
Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego,
ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel. (0-prefiks·22) 50-54-685, faks 827-19-60
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>
